

Následné přiznání základní slevy na poplatníka starobním důchodcům za rok 2013

č.j. 1770/14

V Praze 14.11.2014

Dne 16.9.2014 rozhodl Ústavní soud nálezem spis. zn. I. ÚS 2340/13, že Finanční správa České republiky porušila ústavní právo Ing. Marie Adámkové, když při stanovení její daně z příjmů za rok 2013 aplikovala zákon o daních z příjmů a podle tohoto zákona jí nepřiznala základní slevu na dani ve výši 24.840 Kč.

Na základě tohoto nálezu se Finanční správa České republiky rozhodla, že ustanovení zákona o daních z příjmů, které starobním důchodcům znemožňovalo uplatnit základní slevu na poplatníka za rok 2013, nebude aplikovat. Finanční správa tento svůj postoj veřejně sdělila mj. v tiskové zprávě ze dne 7.10.2014¹. Ve zprávě se uvádí, že finanční správa hodlá slevu plošně zpětně přiznat i v těch případech, kdy je daň za rok 2013 již stanovena, a to ať již na základě přiznání podaného poplatníkem, či provedením ročního zúčtování daně zaměstnavatelem.

K praktickému provedení Finanční správa ČR zveřejnila Dotazy a odpovědi k uplatňování slevy na dani pro starobní důchodce². V nich uvádí tři cesty, jak lze podle jejího názoru dosáhnout změny již stanovené daně z příjmů za rok 2013 u poplatníka, kterému základní sleva na dani nebyla přiznána:

- a) v případě, kdy poplatník podával daňové přiznání, podáním dodatečného daňového přiznání k dani z příjmů za rok 2013,
- b) v případě, kdy poplatník nepodal daňové přiznání, podáním řádného daňového přiznání k dani z příjmů za rok 2013,
- c) v případě, kdy prováděl roční zúčtování daně zaměstnavatel, provedením dodatečného („nápravného“) ročního zúčtování daně.

Postup podle písm. a) a b) je možný. Bude-li finanční správa chtít, rozhodne o nižší dani a vzniklý přeplatek vrátí. Není rozhodné, zda finanční úřad, který svým rozhodnutím sníží daň z příjmů za rok 2013, při tom bude postupovat striktně v mezích zákona, či zda z jeho mezí vybočí. Rozhodnutí finanční správy patrně nebude nikým zpochybňováno.

¹ <http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/pro-media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2014/zakladni-sleva-na-dani-za-rok-2013-u-starobnich-duchodcu-5392>

² <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/dotazy-a-odpovedi/casto-kladene-dotazy-sleva-na-dani-pro-starobni-duchodce-5391>

Zaměstnavatel je v jiném postavení. Pro postup zaměstnavatele podle písm. c) neexistuje podle našeho názoru opora v právních předpisech ČR. Zaměstnavatel roční zúčtování za rok 2013 již provedl, a to v souladu se zákony České republiky. Roční zúčtování tedy bylo provedeno správně a nelze dovést, že by shora citovaný náleží Ústavního soudu ČR, tím méně pak tiskové prohlášení Finanční správy ČR, učinilo ze správně provedeného ročního zúčtování chybné. Zaměstnavatel v této situaci proto podle našeho názoru není nadán pravomocí již provedené roční zúčtování změnit („opravit“ správně na správnější), tj. zaměstnanci-důchodci vyplatit částku základní slevy na dani za rok 2013 a o tuto částku snížit nejbližší odvod daně ze závislé činnosti finančnímu úřadu.

Pokud by zaměstnavatel v této situaci provedl naznačenou „opravu“ ročního zúčtování, hrozí mu riziko, že finanční správa při následné kontrole zaměstnavatele označí snížení odvodu daně o částky dodatečně vyplacené důchodcům za rok 2013 za nezákonné a předepíše je zaměstnavateli k doplacení – pochopitelně včetně penále a úroku z prodlení. Uvedenému riziku pro zaměstnavatele nedokážeme účinně čelit.

V případě starobních důchodců, kterým bylo řádně provedeno roční zúčtování daně za rok 2013 na jaře roku 2014 v souladu se zákony ČR, proto doporučujeme tento postup:

1. zaměstnavatel vystaví Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a sražených zálohách na daň; v tomto potvrzení vyznačí i provedené roční zúčtování daně,
2. zaměstnanec podá přiznání finančnímu úřadu příslušnému podle místa bydliště; do přiznání přeneše údaje z Potvrzení od zaměstnavatele s tím, že částku sražených záloh na daň uvede sníženou o vyplacený přeplatek z již provedeného ročního zúčtování daně,
3. v závěru formuláře zaměstnanec vyplní žádost o vrácení přeplatku na dani, který v přiznání vykázal.

RNDr. Petr Couf
daňový poradce